Homo heidelbergensis

Homo heidelbergensis – gatunek znany także jako *Protanthropus heidelbergensis*, człowiek heidelberski, człowiek ze Swanscombe lub człowiek z Boxgrove. Forma pośrednia pomiędzy *Homo erectus* a *Homo neanderthalensis* i *Homo sapiens*.

Najwcześniej pojawił się 600 tys. lat temu w Afryce. Na obszarze Europy pojawił się 500 tys. lat temu i wyginął 250 tys. lat temu.

Rekonstrukcja mężczyzny heidelberskiego (Élisabeth Daynès, 2010)

Został opisany w 1908 roku przez Ottona Schötensacka. Najstarsze europejskie szczątki *Homo heidelbergensis* oraz pozostałości obozowisk i obiektów szałasowych odkryto w Niemczech i na Węgrzech. Przez blisko sto lat pozostawał najwcześniejszym znanym praczłowiekiem na kontynencie europejskim („pierwszy Europejczyk"). Żuchwę człowieka heidelberskiego odnaleziono w 1907 roku na terenie żwirowni w Mauer, niedaleko miasta uniwersyteckiego Heidelberg w Niemczech (stąd nazwa).

Człowiek heidelberski nie był w pełni istotą myślącą[1], ale miał duży mózg. Jego mózgoczaszka była stosunkowo wąska i dość wysoka, a czoło silnie wysklepione. Potrafił posługiwać się prymitywnymi narzędziami kamiennymi, z drewna i kości oraz ogniem[1]. Wśród narzędzi najpopularniejsze były bryły kamienne o migdałowym kształcie i ostrych krawędziach, tzw. tłuki pięściowe[1]. Człowiek heidelberski zajmował się zbieractwem oraz łowiectwem[1]. Najprawdopodobniej były to istoty zorganizowane, o czym może świadczyć rozplanowanie obozowiska (oddzielna lokalizacja miejsc wyrobu narzędzi, ćwiartowania mięsa), a także umocnienia kamieniami brzegów rzeki odkryte przy obozowiskach.

Homo heidelbergensis

Schoetensack, 1908

czaszka *Homo heidelbergensis*

Systematyka

Domena	eukarionty
Królestwo	zwierzęta
Typ	strunowce
Podtyp	kręgowce
Gromada	ssaki
Rząd	naczelne
Rodzina	człowiekowate
Podrodzina	Homininae
Rodzaj	*Homo*
Gatunek	*Homo heidelbergensis*

W miarę poznawania gatunku pojawia się coraz więcej teorii dotyczących jego losów. Być może zebrane pod tą nazwą szczątki mogą należeć do różnych gatunków. W Europie człowiek heidelberski lub gatunek z nim blisko spokrewniony dał początek grupie ludzi obejmującej m.in. neandertalczyka, który zamieszkiwał Europę i zachodnią Azję od 200 do 30 tys. lat temu.

Niektórzy uczeni zaliczają człowieka heidelberskiego do *Homo erectus*, a inni do archaicznych *Homo sapiens*.

Zobacz też

- antropogeneza

Przypisy

1. Wacław Korta: Historia Niemiec do 1492 roku. W: Adam Galos, Władysław Czapliński, Wacław Korta: *Historia Niemiec*. Wyd. drugie, poprawione. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1990, s. 11. ISBN 83-04-03058-6.

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Homo_heidelbergensis&oldid=58708063”

Tę stronę ostatnio edytowano 7 lut 2020, 10:40. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).